

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo
nve@nve.no

Stavanger, 27/8-2014

Høringsvar til Songesand kraftverk fra Stavanger Turistforening

Småkraft AS søker om å bygge Songesand kraftverk ved Lysefjorden i Forsand kommune. Planlagt inntak er på kote 440 moh ved Stølstjørna og uttak i Dalaåna 40 moh, like over kaien i Songesand. Utbyggingen vil ha en installert effekt på 7,7 MW og forventet årlig produksjon på 26.2 GWh. Kraftutbyggingen innebærer at det meste av vannet som i dag renner i Skurvedalen blir ledet vekk fra dalen og ned til Songesand.

Den planlagte utbyggingen vil innebære en sterkt redusert vannføring videre nedover Skurvedalen i en strekning på 5 km. Nettopp det at vannet ledes vekk fra Skurvedalen er hovedgrunnen til at STF vil be om at NVE avslår denne søknaden.

STF opplever at verdien av Skurvedalen som friluftsområde og som et sentralt område ved Lysefjorden, Lysefjorden Rundt-løypa og Bakken gård ikke kommer tydelig fram i søknaden. Vi vil derfor utdype dette.

Skurvedalen er en av de mindre kjente perlene ved Lysefjorden. Til tross for at det ikke er merket løype opp dalen, er det lett å følge stien som går parallelt med elva opp til Songesandstølen. Den eneste formen for tilrettelegging man møter underveis er en enkel bro over elven. STF ser en stor verdi av at det ikke finnes noe mer form for tilrettelegging i Skurvedalen og at denne dalen ved Lysefjorden bevares uten inngrep fra kraftindustrien.

Det er en stor naturopplevelse å gå opp Skurvedalen, ikke minst når man har med seg barn. De fleste lar seg fascinere av den trollaktige skogen med mange gamle forvridd og særpregete trær, kampesteiner i elva som er fristende å klatre på, småaure i kulpene og de fine kontrastene mellom tett skog nederst i dalen og det åpne terrenget etter hvert som man nærmer seg Songesandstølen. Elva er et hovedelement i landskapet og opplevelsen.

Skurvedalen ligger i et område med stor verdi for friluftsliv like ved kulturperlen Bakken gård og Lysefjorden Rundt-løypa. Det er kun en halv times gange opp til Skurvedalen fra Bakken kai der det er daglige anløp av ferger/hurtigbåt, og Skurvedalen ligger som den naturlige ferdselsveien videre fra Bakken gård og opp i fjellet. Vi kjenner ikke til antallet turgåere som besøker Skurvedalen, men i en fjord med slike enorme tilstrømminger av turister som det er til Preikestolen og Kjerag, er det av stor verdi at det også bevares vakre naturområder med færre turister og

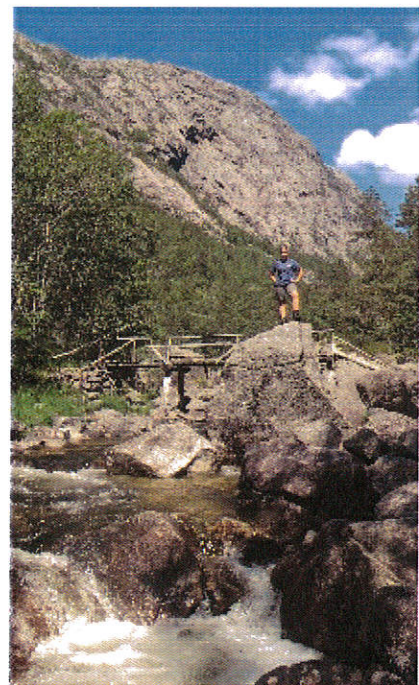

Fig. 1 Vannføringen mellom steinene like ved Bakken gård vil være minimal etter en eventuell kraftutbygging. Foto: Ann Kristin Kro.

Figur 1 Turstien følger elva opp gjennom Skurvedalen. Foto: Anne Katrine Lycke

med liten grad av tilrettelegging. STF og mange med oss har et sterkt ønske om at Skurvedalen skal inngå i en framtidig Preikestolen nasjonalpark.

Med de store attraksjonene Preikestolen og Kjerag som trekkplaster er det et betydelig potensiale i å utvikle Lysefjorden som et internasjonalt kraftsenter for aktivitetsbasert reiseliv. STF arbeider i samarbeid med reiselivsaktører aktivt for å utløse noe av dette potensialet med utgangspunkt i fotturen Lysefjorden rundt. Skal en slik ambisiøs satsing lykkes er det viktig å beholde de naturkvalitetene som finnes i området.

Bakken gård bærer med seg en meget spennende og vel dokumentert historie som Forsand kommune har gjort mye for å ta godt vare på, og som har et sjeldent stort potensiale for videre utvikling. Kommunen leier ut våningshuset til grupper. I tillegg har STF ansvaret for et ubetjent overnattingstilbud for fotturister i den gamle vernede låven som alltid står åpen. Standarden på overnattingstilbudet i låven er meget enkelt og i 2012 lanserte STF planer om å bygge en ny selvbetjent hytte i nærheten av det gamle tunet. Det gjenstår mye i forhold til både finansiering, nøyaktig plassering osv, men foreningen opplever at planene er meget godt mottatt både lokalt og i regionen.

Naturverdiene og friluftinteressene i Skurvedalen har blitt trukket fram i flere regionale planer. I Fylkesdelsplan i for Friluftsliv, Idrett, Naturvern & Kulturvern (FINK) er Skurvedalen markert som et "turområde hvor allmenne friluftinteressener bør gis prioritet" og det er "et naturområde som bør sikres/vernes på grunn av naturverdiene i området". I tillegg er Lysefjorden beskrevet som et "partnerskapsområde i FINK" med ønske om å gjøre natur- og kulturlandskapsverdiene i Lysefjorden mer tilgjengelige.

I rapporten *Vakre landskap i Rogaland* (Rogaland Fylkeskommune 1996) er mesteparten av Skurvedalen klassifisert som et område med høy landskapsverdi/fylkesinteresse, mens de nedre deler er klassifisert som landskap med meget høy landskapsverdi/nasjonal interesse.

Vurderinger og naturfaglige registreringer 2008-2009 viste at det er to bekkekløfter i Skurvedalen med regional verdi. Sterkt redusert vannføring i Skurvedalen over en 5 km lang strekning vil forringe naturverdiene vesentlig, og i tillegg vil 8,6 km inngrepsfrie områder (INON) gå tapt eller få redusert verdi.

Konklusjon: Stavanger Turistforening ber om at NVE avslår søknaden om Songesand kraftverk.

Figur 2 Et stykke nedenfor Songesandstølen utvider elva seg og danner en liten men et svært idyllisk innsjø med gode fiskemuligheter. Konsekvensene av kraftutbyggingen for den vesle innsjøen burde vært beskrevet i søknaden. Foto: Anne Katrine Lycke

Stavanger Turistforening
Per Hanasand
Styreleder

Preben Falck
Daglig leder